

ONTWERPNOTITIE CAMPUSBRUG LELYSTAD

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervalsen, openbaar te maken en te verspreiden zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

Inleiding

Campusbrug Lelystad

Voor u ligt een beknopte toelichting op de analyse & ontwerp Campusbrug Lelystad. Het is een prachtig proces geweest en we hebben gezamenlijk met veel plezier aan de planvorming gewerkt en kijken uit naar de realisatie.

Met trots presenteren we u dan ook het ontwerp voor de Campusbrug Lelystad.

Nieuw land en de rationele polder;

Laten we beginnen bij het begin; de polder. Er werd nieuw land gecreëerd in het IJsselmeer (de Afsluitdijk was al aangelegd), functioneel en rationeel ontworpen. De landschappelijke inrichting is duidelijk naar de hand van de mens: orthogonaal en geometrisch. Dit is begin van het verhaal van het land, maar het gebied dat we nu kennen als de Flevopolder en Lelystad heeft natuurlijk een rijkere historie.

Lelystad

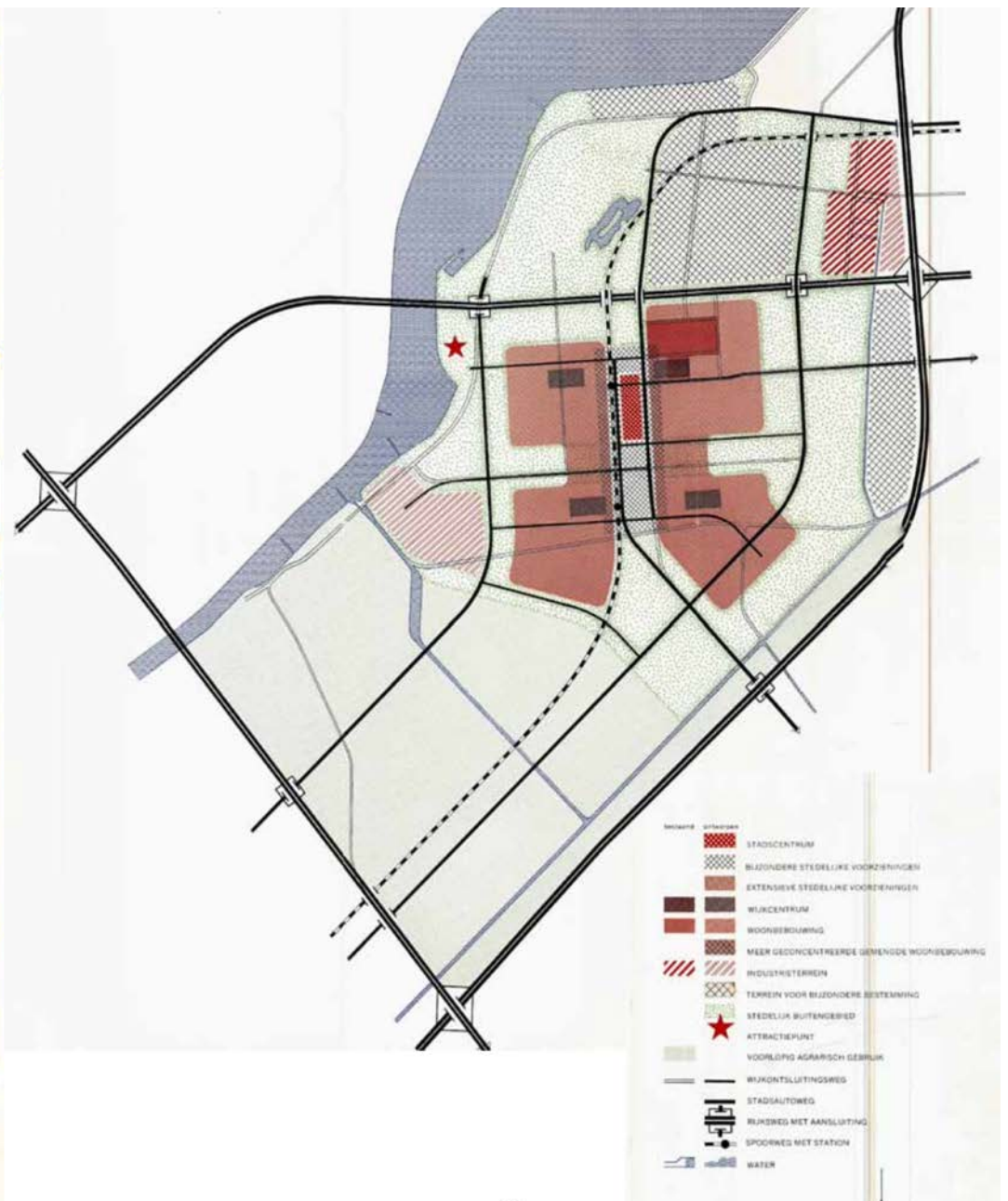
De perfecte Stad;

Lelystad gelegen in de Oostelijke Flevopolder, gesticht in 1967 is de eerste stad in Nederland die vanuit het niets is opgebouwd. Dit heeft geleid tot bijzondere experimenten, optimisme en de wens om de perfecte stad te creëren.

Anders dan in de Noordoostpolder, waar alle dorpen en boerderijen op fietsafstand van elkaar lagen, is de Oostelijke Flevopolder ontworpen op de schaalvergroting en mechanisatie in de landbouw en de sterke opkomst van de auto. Waar in de Noordoostpolder ingezet werd op dorpen, werden in de Oostelijke Flevopolder ook steden gebouwd, mede door de toename van de bevolking in de Randstad.

Stedenbouwkundig plan Lelystad, Van Eesteren, 1964

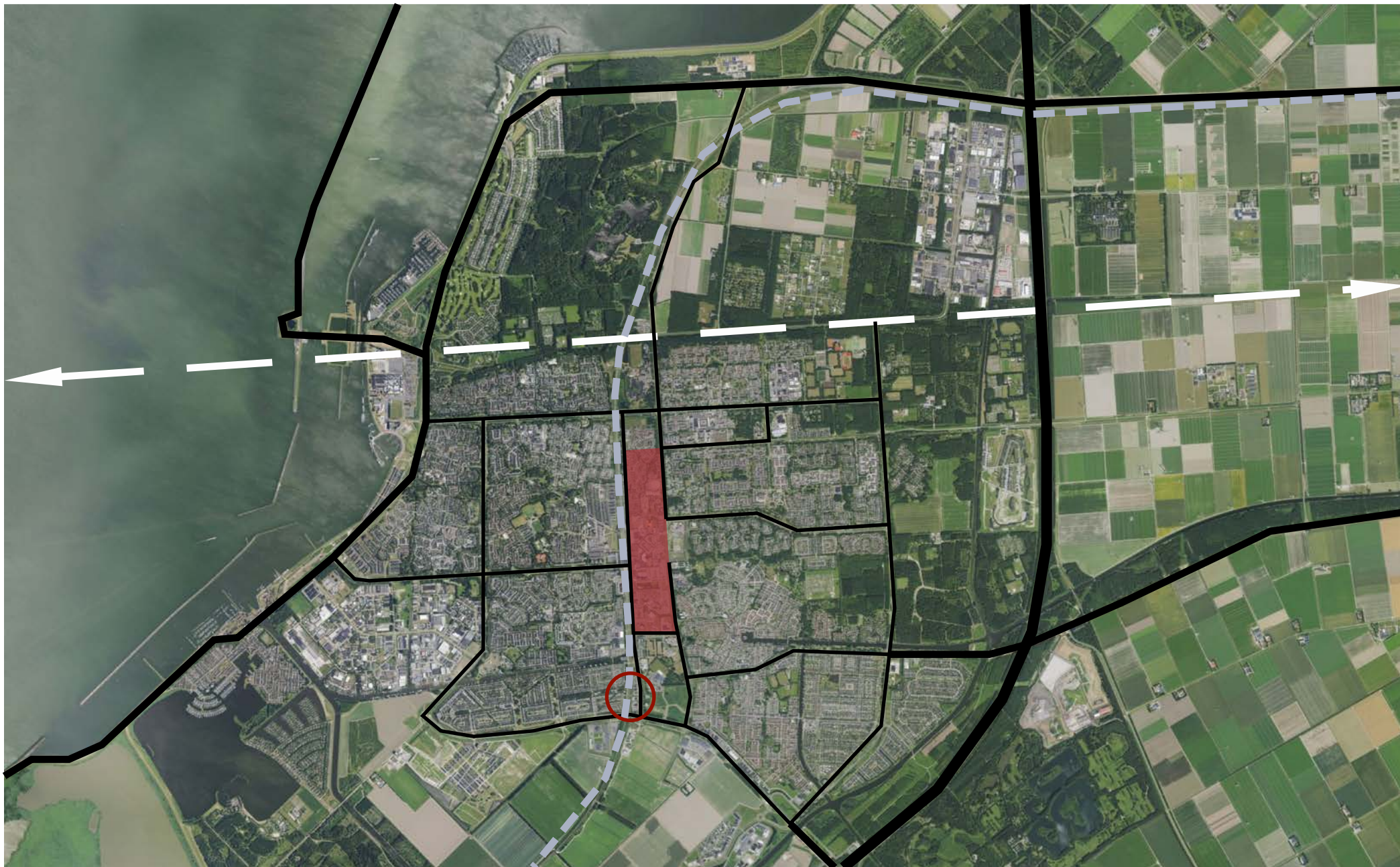
Structuurplan Lelystad, RYP, 1969

Lelystad

De zichtbare Stad;

Al in 1964 heeft architect en stedenbouwkundige Van Eesteren een plan voor Lelystad bedacht. Een stad ontworpen voor de auto, op de kruising van de (nooit uitgevoerde) snelweg 10A van Amsterdam - Zwolle door de Markerwaard en de vaarweg Amsterdam - Lemmer. Lelystad moest zichtbaar zijn vanaf het water en daarom moest het centrum van de stad op dijkniveau worden gerealiseerd. Langzaam en snel verkeer werden van elkaar gescheiden: auto's moesten over verhoogde dreven en voetgangers en fietsers door tunnels.

Een groot verschil met het huidige stedenbouwkundige plan Lelystad is dat het plan van Van Eesteren uitging van een oost - west situering waarbij de avondzon de stad aan het einde van de dag van zonlicht voorzag. Aanvullende voordeel; frisse lucht van zee.

Stedenbouwkundige analyse Lelystad, projectlocatie

Lelystad

Ongelijkvloerse kruisingen

Uiteindelijk vond men het plan van Van Eesteren onpraktisch en te duur. Als gevolg hiervan is de stad op polder niveau komen te liggen. De scheiding van snel en langzaam verkeer bleef, maar werd andersom uitgevoerd. Auto's rijden nu op maaiveld-niveau en fietsers / voetgangers gaan via bruggen over de Dreven. Ook is de stad als groeimodel ontworpen, zodat Lelystad niet meteen in een keer gebouwd hoefde te worden, maar de vraag afgewacht kon worden. Uiteindelijk kwam de grootste vraag naar groei uit de Randstad, daarom is Lelystad in zuidelijke richting gegroeid. Dit bepaalde ook deels de noord-zuid richting van het stedenbouwkundige plan.

De huidige project locatie van de Campusbrug bevindt zich aan de zuidelijke entree van de stad en heeft een directe link met de historie van de ongelijkvloerse kruisingen en het scheiden van snel en langzaam verkeer.

Zuiderzee; 16e eeuwse verkeersplein

Zuiderzee

17de-eeuws verkeersplein en scheepswrakken

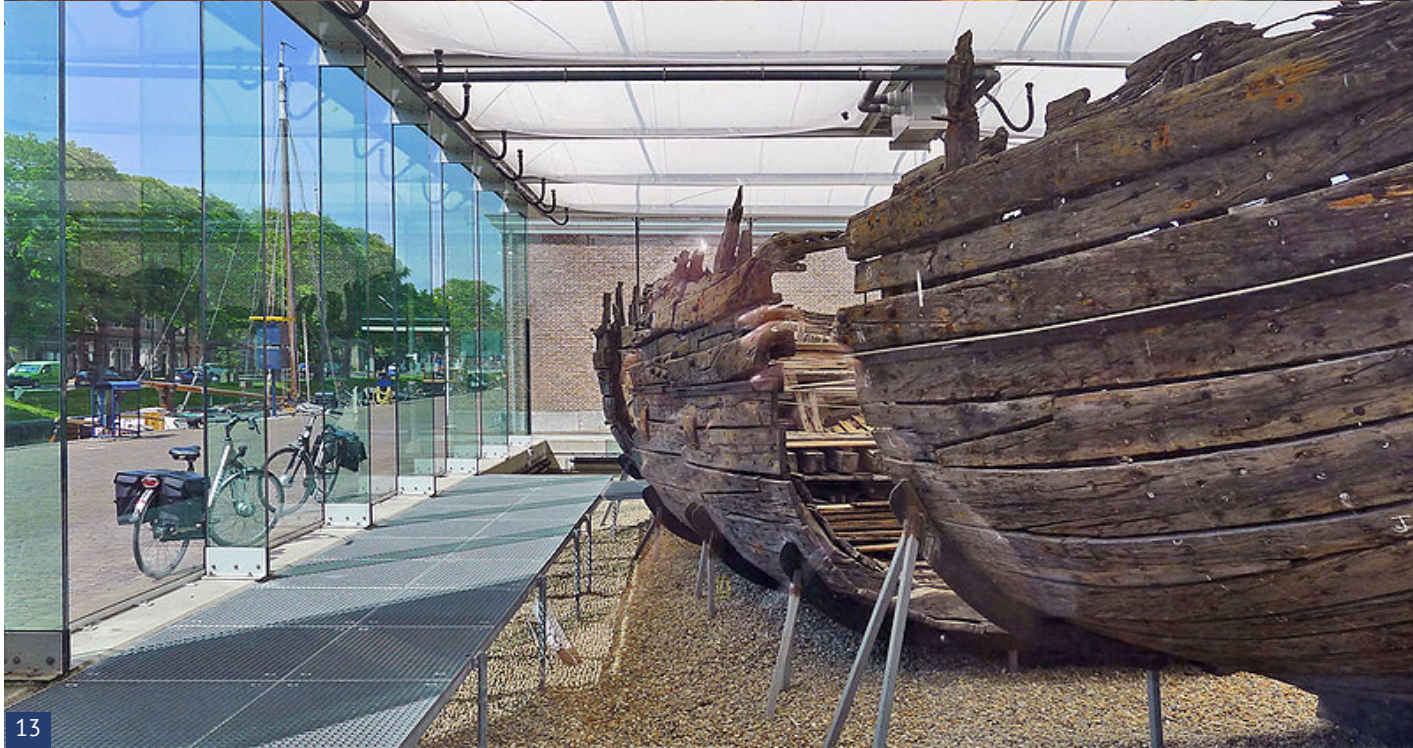
De Flevopolder is meer dan alleen Nieuw Land. In de 17e eeuw was de Zuiderzee het verkeersplein van de Nederlanden. Een economisch erg belangrijke plek, wat op de kaart te zien is aan de vele steden aan de kusten van de Zuiderzee. Doordat de Zuiderzee een relatief ondiepe zee was voeren hier met name platbodems. De kogge en de beurtschepen zijn daar goede voorbeelden van. Wrakken van deze platbodems zijn er volop gevonden, bijvoorbeeld bij Kampen, maar ook in het Campusgebied. Deze geven een direct en bijzonder beeld van de 17e eeuw en zijn onderdeel van de geschiedenis van Flevoland en in het bijzonder van Lelystad. Het eerste rijksmonument van Lelystad is dan ook een scheepswrak.

Uiteindelijk gaat de geschiedenis van Flevoland nog verder terug en dat blijkt ook uit opgravingen van pre-historische culturen in de polder. Toen de Zuiderzee nog geen zee was.

Noordoostpolder

Ontwerp

Aanleidingen voor het ontwerp

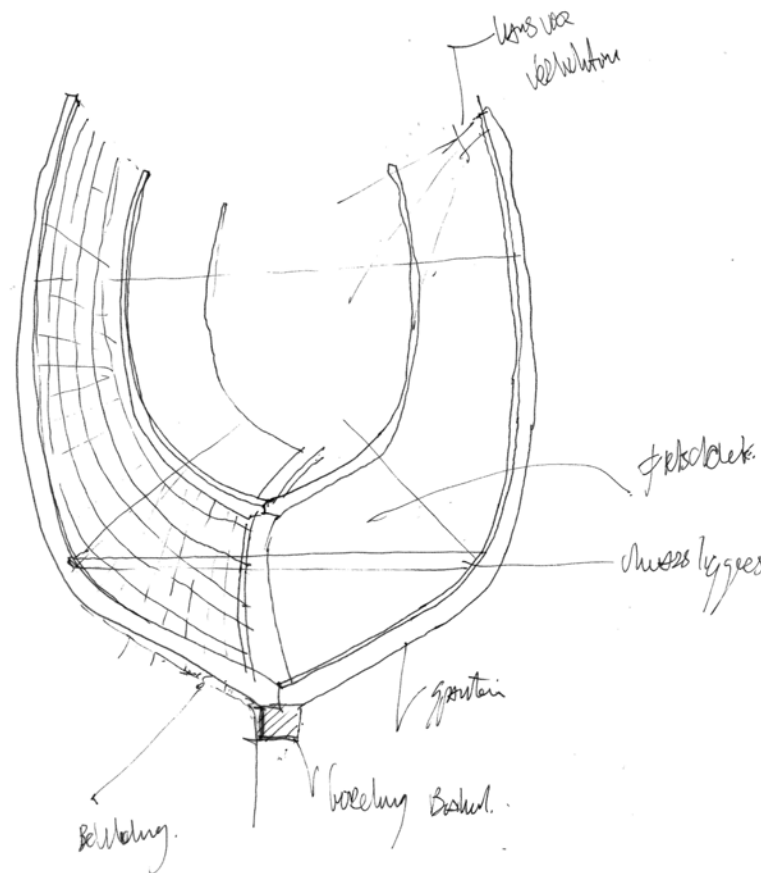
Vanuit de gemeente Lelystad zijn een aantal ruimtelijke en landschappelijke eisen opgesteld. De brug moet bijvoorbeeld sierlijk, transparant en ondergeschikt aan het landschap zijn. En de zichtlijnen aan weerszijde van de Middendreef moeten vrij gehouden worden.

Het prachtige landschappelijke uitgangspunt van een sierlijke, vloeiende brug op het Campus-terrein wat een vervolg krijgt over de Middendreef heeft een aantrekkelijk contrast met de rationele Flevopolder. Dit was voor ons de aanleiding om deze landschappelijke uitgangspunten te koppelen aan de betekenis van de plek. Welke gereedschappen zijn bijvoorbeeld voorhanden en op welke manier kan de brug zowel landschappelijk, ruimtelijk maar vooral ook specifiek worden ingepast?

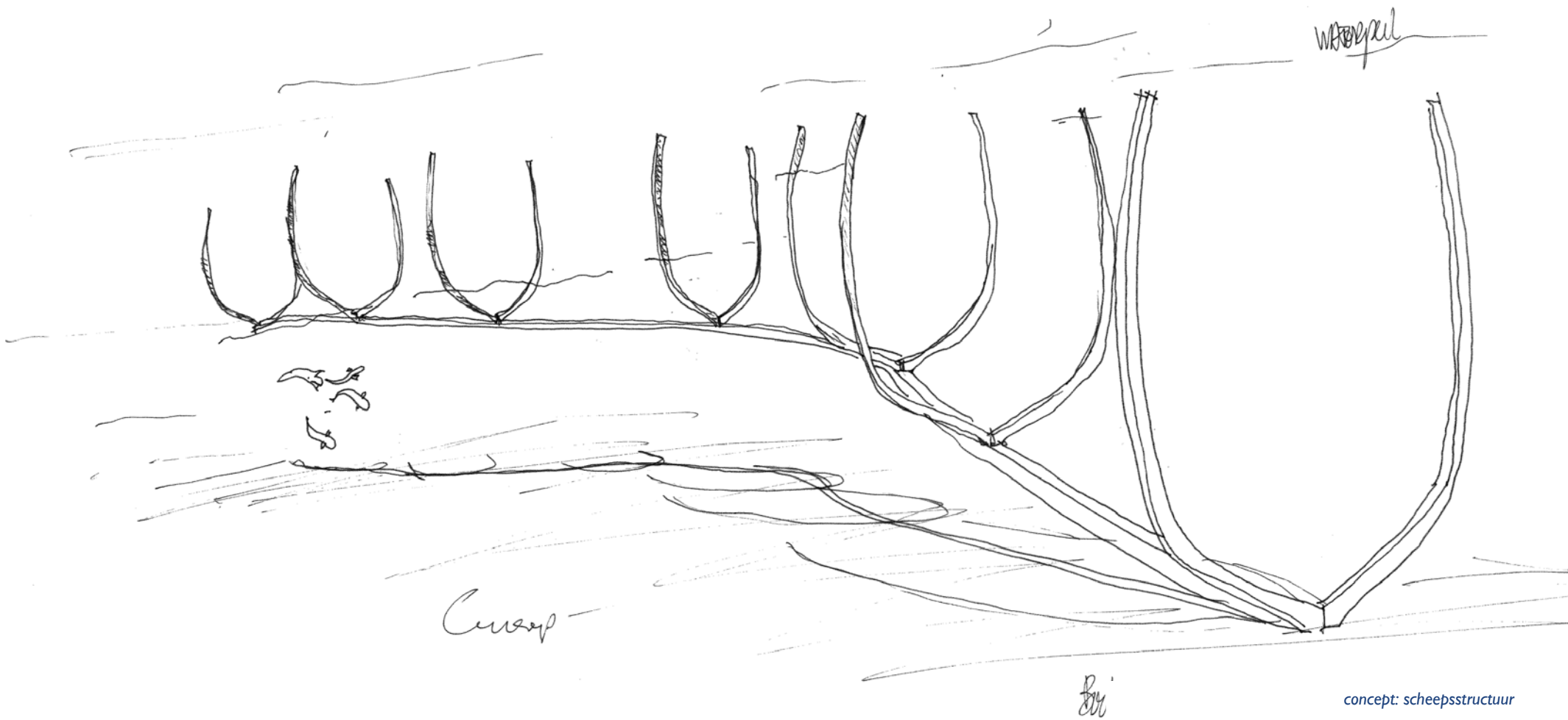
Op basis van de historie van de plek is het ontwerp gebaseerd op een schip dat naar de bodem van de zee neergaat. Het 'schip' is ontworpen naar 17de-eeuwse scheepsconstructies / structuren, niet letterlijk, maar metaforisch.

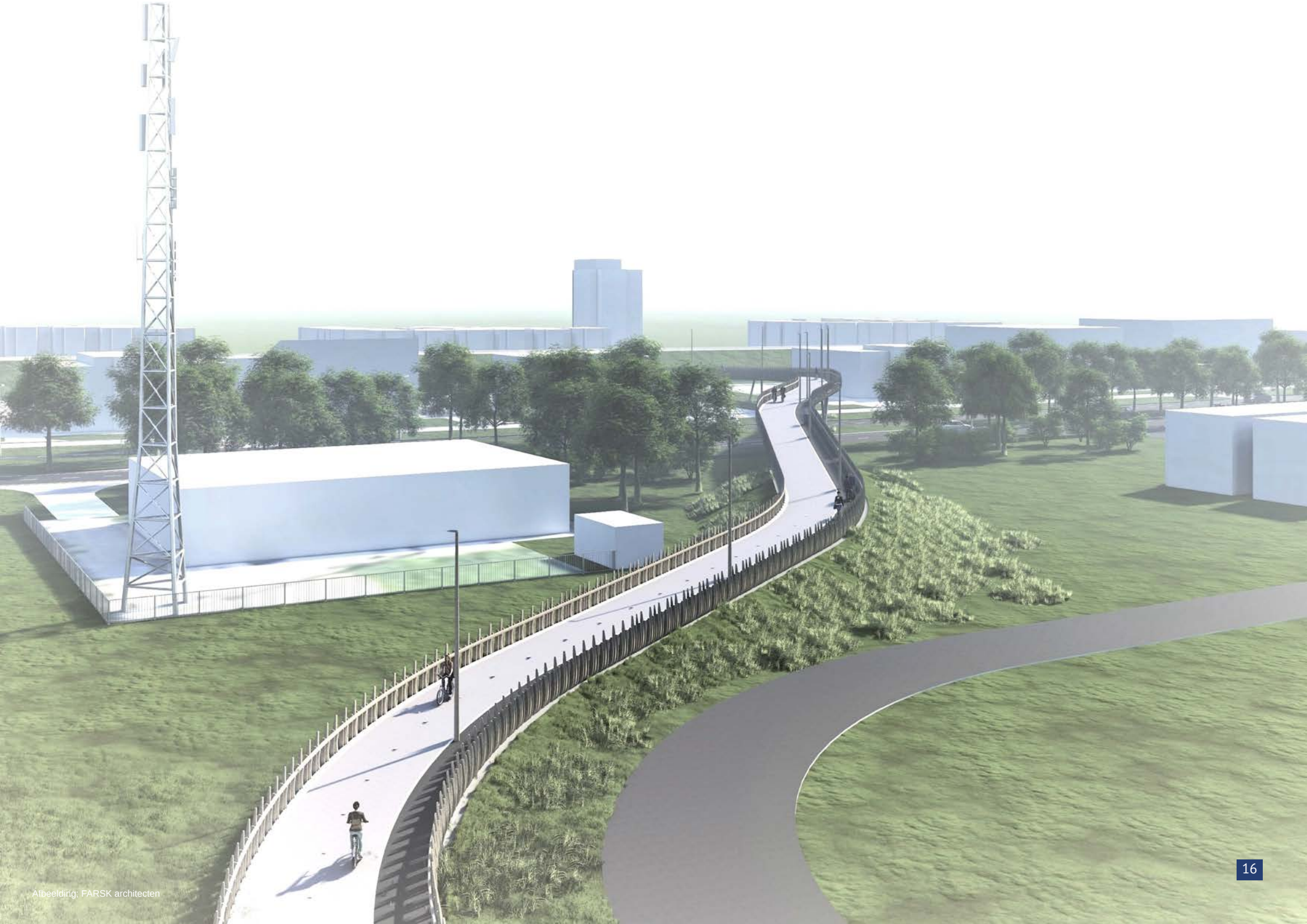
De Campusbrug als een schip.

Een schip dat op zeeniveau vaart, maar ook een schip dat ten ondergaat en uiteindelijk als een scheepswrak bij de aanlanding van de brug op het maaiveld eindigt.

Concept.
- structure / vorm.
- scheepsbouw.
- peil meter.
belangrijk.
- ritme
- transparantie
- materiaal.
"Te loze gang"
schip.

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te versimpelen, openbaar te maken en te versimpelen zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).